

25. Pászká – átmenet Istenbe

Imádkozzuk el az 50. számú éneket:

*Édes Jézus, hogy ne fájjon
az a sok bűn e világon,
S ha a sok bűn rosszul esnék
Tekintsd szívünk hő szerelmét!*

Az utolsó vacsora után tanítványaival együtt Jézus zsoldárt zengve kiment az Olajfák hegyére. Kérte őket: *Maradjatok itt, és virrasszatok!* (Mt 26, 38). Mivel a tanítványok elaludtak, olyan fájoan, szomorúan csengett a szava: *Hát egy órát sem tudtok virrasztani velem?* (Mt 26, 40). Bizonyára vigasztalására szolgált az, hogy a világtörténelem folyamán mindig akadnak hűséges lelkek, akik nemcsak egy órát akarnak virrasztani Jézussal.

Lélekben most mi is **zarándokoljunk az Olajfák hegyére!** Jézussal való együtt imádkozás nemcsak Jézust erősíti meg, hanem bennünket is. Csendben nézzük a Mestert, megilletődött lélekkel szemléljük, hogy miért verejtékezik. Az én bűneim terhe is ránehezedik, miattam is vérzik Jézus. A világ minden bűnének minden terhe miatt vérzik Jézus. *Ő az, aki elveszi a világ bűneit* (Jn 1, 29), a mi bűneinket is az Ő vére árán.

Ami a megváltás előképeként történt Egyiptomban – miszerint a bárány vére megmentette annak a háznak a lakóit, amelynek bejáratát megjelölték vele –, az Krisztusban teljesedett be. Az Ő vére ment meg minket!

Nagyon finom érzékkel éppen azt az ünnepet választotta az Úr Jézus a megváltás beteljesítésére – mint a történelem Ura megtehetette –, amely a zsidóság számára a pászká, a húsvét, a bárány vére általi megszabadulás, az Egyiptomból való kivonulás ünnepe volt. Amikor Mózes vezetésével átkeltek a tengeren, a túlsó partra érve szabadok lettek.

A mi Mózesünk Jézus, aki nemcsak az áldozati Bárányunk, amelynek vére megment, **hanem az Ő vezetésével,** a keresztség vize által **juthatunk át a túlsó partra Isten Atyánkhoz,** és így menekülhetünk meg.

Ez a pászká-élmény nemcsak a zsidóság életében nagyon mély, hanem az újszövetségi választott nép életében is.

I. Szent Bonaventúra misztikus élménye

Thomas Merton, a híres amerikai trappista szerzetes egy alkalommal, amikor a szemlélődő életről elmélkedik, Szent Bonaventúrát, a ferences misztikust idézi (*Hétlépcsős hegy*, 389. oldal). Az *Itinerarium mentis ad Deum* (*A lélek útikönyve Istenhez*) című művében a szent egyháztanító, a szeráfi doktor leírja azokat az élményeket, amelyeket maga is megélhetett az Alverna hegyén, amikor ugyanott lelkigyakorlatozott, ahol a rendjének nagy alapítója, Assisi Szent Ferenc. Ugyanis egykor ott kapta Ferenc kezére, lábára és oldalára Jézus sebeit.

1. **Szent Bonaventúra** is Jézus szenvedéseit, Jézus pászkáját, húsvétját elmélkedte, és ott a szemlélődés hegyén mintegy megélte – s ha szemeivel nem is, de lelkével látta –, hogy Ferenc ezen a helyen ment át Istenbe a szemlélődés elragadtatásával.

A pászká szó átmenetet, átvonulást jelent. Az Úr angyala tudniillik *átvonult Egyiptom földjén,* és a bárány vérével megjelöltek megmenekültek (vö. Kiv 12, 23).

Assisi Szent Ferenc is Istenbe ment át ebből a világból. Isten elragadta, magához emelte lelkét. Ez az elragadtatás a szemlélődő élet egyik élménye, amikor az Úristen felkap bennünket, kicsiny gyermekeit, magához emel, magához ölel és a szívére szorít.

Mi azt a pászkát szeretnénk átélni, ahogyan Jézus, az Istenember átmegy a földi életből Isten örökkévaló életébe, a mennyei életbe.

Jézus elhagyja a világot – hosszú szenvedés, keresztút, kereszten való kínok árán –, és emberségében felemeltetik az istenségbe. Itt a földön is Vele egyesülve élt, de emberségén még nem ragyogott át az istenség. A húsvétvasárnapi feltámadás időpontjától kezdve azonban már átragyog az, hogy Ő átment emberi mivoltából az istenség világába.

Vágyódjunk erre *a pászkára*, erre az átmenetre! „Jézusom, Veled együtt én is kitárom a kezemet, de még inkább a szívemet Mennyei Atyánk felé! Atyám, Atyácskám, ragadd magadhoz a szívemet!”

2. Szent Bonaventúra püspök, a szeráfi doktor ezt írja az előbb idézett könyvecskéjében: „Krisztus az út és az ajtó, Krisztus a lépcső és a segítség az Istenhez jutásban. Aki teljesen odafordított arccal ránéz – a keresztre feszített Krisztust hittel, reménnyel, szeretettel, áhítattal, csodálattal, örvendezéssel, megbecsüléssel, dicséréssel és ujjongással nézi –, az pászkát, átvonulást vállal Vele, hogy a kereszt vesszejével együtt menjenek át a Vörös-tengeren. **Egyiptomból kivonul** a pusztába, ahol titokzatos mannát ízlel. **Krisztussal együtt nyugszik a sírban**, mintegy meghalva, de lélekben mégis megérezve azt – már amennyire a földi életben lehetséges –, amit Jézus a hozzáforduló gonosztevőnek mondott a kereszten: *Még ma velem leszel a paradicsomban*” (Lk 23, 43).

Micsoda átmenet, micsoda *pászka*, **a földi életből az örök élet örömébe jutni!** Vágyódjék a szívünk, hogy Jézus nekünk is mondja: *Velem leszel a paradicsomban!*

Bonaventúra, a szeráfi doktor így folytatja: „Ebben az átvonulásban – ha ez tökéletes – minden értelmi tevékenységet el kell hagyni, s a szeretet minden hevének Isten felé és Istenbe kell átfordulnia.” Itt a lelki élet tudományának jó receptjét tanulhatjuk meg. Ebben az átvonulásban, vagyis hogy Krisztussal a földi életből átmenjünk az örökkévalóságba, minden értelmi tevékenységet el kell hagyni, és a szeretet minden hevének Isten felé és Istenbe kell fordulnia!

Valahol belül a lelkünkben meg kell állnunk annál a gondolatnál, hogy **vágyódjék a szívünk Krisztussal lenni**, mert a vágy, a szeretet vágya tüzesíti fel a szívünket, **hogy átmenjünk önmagunkból Istenbe!**

Tüzesítem a szívem vágát! Itt a földi életben **kezdem tüzesíteni ezt a lángot a szívemben**, de a tüzem az örökkévaló Istenbe ér bele, az ég felé tör. Engedjem ezt a lobogást egyre magasabbra, egész közel Istenhez!

3. Bonaventúra nyilván saját tapasztalatáról, misztikus élményéről beszél. Így folytatja: „Ez az átvonulás azonban misztikus, **titokzatos dolog**, amelyet **senki más nem ismer, csak aki megkapja**, és senki más nem kapja meg, csak **aki vágyódik utána.**”

De vágyódni sem tud utána senki más, csak az, akinek a szívét felgyújtotta a Szentlélek, akit Krisztus küldött a földre. Ezért is mondja azt Pál apostol, hogy ezt a misztikus bölcsességet a Szentlélek nyilatkoztatta ki: *Isten szeretete beleáradt a szívünkbe a nekünk ajándékozott Szentlélek által* (Róm 5, 5). Itt van a megoldás: kérjem a Szentlelket: „Gyűjtsd fel a szívemet! Ha én nem tudom olyan végtelen lobogóvá tenni, Te tüzesítsd égbe nyúló magasságig lelkem lobogását! Ha nem tudok eléggé lobogni, akkor **Te tüzesítsd bennem a vágyódást**, *imádkozz bennem, Szentlélek, kimondhatatlan sóhajtozásokkal* (vö. Róm 8, 26), az Atya és a Fiú egymás iránti vágyódásával bennem.” Aki vágyódik e tüzes, lobogó szeretet után, az megkapja. Jézust köti a szava: *Kérjetelek, kaptok, zörgessetek, megnyitvatnak nektek!* (Vö. Mt 7, 7).

4. Bonaventúra így folytatja: „Ha azt kutatod, hogyan történik mindez, **a kegyelmet kérdezd, ne a tanítást!** A vágyat kérdezd, ne az értelmet! Az imádság sóhajtozásait, ne a tanulmányokat. A jegyest, ne a tanítót. Istent, ne az embert. A felhőt kérdezd, ne a ragyogást! Ne a fényt, hanem a mindenestől lángra gyújtott tüzet, amely elragadó illatával és lángoló szeretetével visz Istenhez.”

Menjünk oda a kegyelem forrásához, Jézushoz! Mondjuk neki: „Add kegyelmedet! Alakítsd szívemet a Te szíved szerint! Töltsd be a Te vágyaiddal!”

Kérjük a Szentlelket, hogy *az imádság sóhajtozásával* kösse össze a szívünket a szentháromságos egy Istennel! Menjünk oda Jézushoz, aki lelkünk Vőlegényének mondta magát. **Istent akarjuk hallani** eligazítónknak, nem emberek tanítását!

5. Szent Bonaventúra **felhőről** beszél, amely a választott népet nappal sötét felhőként vezette, éjjel pedig tüzes lángolásban. Ezt a mindenestől lángra gyújtott Tüzet kell követnünk, ez visz egyre közelebb Istenhez! Olyan magával ragadó illata van. Lángoló szeretet, tűz lobog benne.

Bonaventúra ezt mondja: „Ez a tűz maga Isten!” Ez a tüzes kemence Jeruzsálemben van, és Krisztus gyújtotta meg izzó szenvedései lobogásával. Ezt az izzó szeretetlobogást egyedül csak az foghatja fel, aki Jób, a nagy szenvedő szavaival így tud imádkozni: *A fulladást áhította a lelkem, s csontjaim a halált.* Bonaventúra így magyarázza ezt a szentírási helyet: „Aki a halált szereti – az megláthatja Istent, mert kétségtelenül igaz: *Nem láthat meg engem élő ember,* ahogyan Mózesnek mondta az Úr (Kiv 33, 20).” Bonaventúra buzdít, mert hiszen itt a Krisztussal való átmenetről van szó. Azt mondja: „Haljunk meg tehát, és lépünk be a felhőbe, parancsoljunk csendet a gondolatainknak, vágyainknak és képzeletünknek!” Tehát most csendet parancsolok vágyaimnak, gondolataimnak és képzeletemnek. **Meghalok önmagamnak, mert Krisztussal akarok élni.** Ez a krisztusi törvény, *a búzaszem halála* (vö. Jn 12, 24). Ebből élet fakad. Ezt az új életet akarom már beszívni, azzal betöltődni. Az igazi pászka, húsvét örömét akarom ízlelgetni, annak előízét tapasztalni. Vajon milyen lesz az a Krisztussal való élet?

II. Éljük meg Krisztus pászkáját!

Testemet itt hagyom Krisztussal a földön, mint ahogy Őt Nagypénteken sírba temették, lelkemmel pedig abba a világba vonulok át, amely az Ő világa. Ahol Ő van, ott mennyország lesz körülötte. A Hitvallásban így imádkozom: *alászállt a poklokra,* vagyis az alvilág csarnokába, azaz a mennyország előcsarnokába. **Attól lett az mennyország,** hogy Jézus, Isten, **Isten Fia ott megjelent.**

1. Ha valóban megélem Krisztus pászkáját, átvonulását, akkor már Vele lehetek ebben a mennyei boldogságban, bár a testem még itt maradt a földön.

Vonuljunk át tehát a megfeszített **Krisztussal** ebből a világból **az Atyához!** Krisztus *megmutatja nekünk az Atyát,* és akkor Fülöp apostollal együtt mondhatjuk: *Uram, ez elég nekünk!* (Jn 14, 8).

És Pál apostollal együtt hallhatjuk: *Elég neked az én kegyelmem!* (2 Kor 12, 9).

Dávid királlyal pedig ujjonghatunk: *Érje bár testemet és szívemet enyészet, szívem Istene és örökrészem mindig az Isten!* (Zsolt 72, 26).

2. „*Szívem Istene,* Neked ujjong a lelkem! A tűz lángjánál is nagyobb lobogással, ég felé szökelléssel ujjong a lelkem! **Ó, Jézus, ezt a sok szenvedést értem vállaltad,** hogy engem tégy boldoggá? Ó, Jézus, kétezer évvel ezelőtt az áldott Szűzanya szüzi méhén keresztül azért léptél erre a sáros földre a Szentlélek erejéből megtestesülve, **hogy engem átvezess az örök életbe?**

Amint az egyiptomi remeték tanácsolták: „Az imádságban tedd magadat süketté és vakká e világ dolgait illetően!” Akkor nem baj, hogyha Veled meghalok, Jézus, mert így már nem hallom, ami e világi, nem látom, ami eltérítene Tőled, kivonulok ebből a világból, pászkát élek meg, átvonulást a Te világodba. *Élek, de már nem én, hanem Krisztus énbennem* (Gal 2, 20). Meghaltam magamnak, hogy Te élj bennem! Testemben mozdulatlan vagyok, mint aki már meghalt. Vágyaimban mozdulatlan vagyok, mint aki már meghalt az e világ vonzásainak. Megszívleltem szavaidat, Uram, amikor a gazdag ifjú személyében kérdeztelek: *Mi jót kell tennem, hogy az örök életet elnyerjem?* (Mt 19, 16). Eladom, elhagyom mindenemet, amim csak van, megtagadom magamat, hogy Téged elnyerjelek. **Uram,**

felveszem a Te keresztedet, és Veled vonulok át e világ útján **az örökkévalóságba!** Belül akarok élni, ahol Te vagy velem!

Még jobban Veled együtt akarok lenni, Uram! Kitárom lelkem ajtaját, hogy a földi terhektől megkönnyült lelkem szabadon szállhasson Feléd, egyre közelebb! Engedem, hogy elragadja lelkemet az Isten utáni izzó vágyakozás. Ebben **a lobogó lángban kiég minden salak**, amely a lelkemet nyomasztotta, nehézkessé tette. Szeretném, ha lelkemet az Isten iránti izzó szeretet töltené be! Akkor a lelkem már fokozatosan elhagyja a testet, amely minden érzéki/érzékkelhető gondolat forrása. Istenem, **lelkem a földi önmagam fölé, a Te világodba emelkedik!** Ó, mennyire kell nekem *a pászka*, az átmenet, az átvonulás! Ó, de jó, Uram, hogy meg vagyok jelölve a Te véreddel, mert ez a vér életet ad! Uram, a Te isteni életed áramlik belém! Egy cseppje is elegendő, hullasd a lelkembe, Uram! Ahogy ott, az Olajfák hegyén a földre hullott a Te drága véred, hulljon rám, a föld-pora emberére is! Őrzöm ezt az életet, amelyet a Te véred fakasztott bennem. Ennek erejében *megyek Utánad, bárhova is vezetsz* (vö. Mt 8, 19), még ha a Golgota hegyére is, mert tudom, hogy Veled az a feltámadás hegye lesz! Tudom, hogy véred erejével vezetsz tovább újra az Olajfák hegyére, de az most már a mennybemenetel hegye! Az lesz majd *az igazi pászka*, az igazi átvonulás!

Addig is, míg az valóságosan meg nem történhet, előreküldöm a lelkemet Hozzád, Jézusom, az Olajfák hegyéről mennybe emelkedő Jézusom.

Addig is, amíg az én igazi nagy Pászka ünnepem meg nem valósul, Uram, helyet adok Neked az életemben. Mert **a szemlélődő imaállapot nem más, mint az ember életében az Istennek helyet adó állapot.** Mint ahogy a Szűzanya helyet adott életében Istennek, én is megpróbálom a szememet Krisztus első és legtökéletesebb tanítványára, Máriára irányítani, aki az *Úr szolgálóleányának* vallotta magát (vö. Lk 1,37-38). Én sem magamnak akarok szolgálni, hanem Neked, Uram! Kimegyek önmagamból, hátrahagyom saját akaratomat, s bemegek a Te isteni világodba, hogy a Te akaratom, az isteni akarat töltsön be! Bárcsak egyre jobban betöltene!”

Ebből megérthetem, hogy **az imádság nemcsak a lélek felemelkedése Istenbe, a lélek pászkája**, átmenetele Istenbe, hanem **Isten leereszkedése a lélekbe.**

Amit meg tudok tenni, tegyem meg! Emeljem fel a szívemet, a lelkemet az Úrhoz! Amit nem tudok a magam erejéből elérni – hogy Isten leereszkedjen a lelkemhez –, azt várjam bizalommal! **Vágyódjam utána az éhes gyermek éhségével!** Isten Atyánk jó Atya, aki *nem követ és skorpiót ad azoknak, akik tőle bizalommal kérnek*, hanem *kenyeret ad, mennyeit* (vö. Mt 7, 9-10), hogy betöltsön önmagával! Leereszkedik hozzánk, egészen közel jön a lelkünkhöz.

Húsvét tehát Isten pászkája, átvonulása is. Boldogan őrzöm lelkem ajtaján Krisztus vére jelét, hogy amikor az Úr méltóztatik eljönni, rám találjon!

Befejezésül énekeljük el az 55. számú éneket:

*Kereszten haldokló kegyes Jézusom,
Jövök, én tékozló, Hozzád, orvosom,
Nagy bűnökkel telten Eléd térdepeltem,
Én kegyes Jézusom, tisztíts meg a lelkem.*